

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ЛІДЕРСТВО В ОРАНІЗАЦІЯХ»

Кафедра юридичної психології

Статус дисципліни: вибіркова

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти: магістр

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

Освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування

Форми здобуття вищої освіти: заочна

Мова навчання: українська

Форма підсумкового контролю: залік

Назва навчальної дисципліни	Лідерство в організаціях (Leadership in the organization)
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Христюк Оксана Сергіївна
Профайл викладача (-ів)	https://scholar.google.com.ua/citations?user=qx4Uxr8AAAAJ&hl=uk
Контактний тел.	044 520 08 89
Е-mail:	k015@naiau.kiev.ua
Сторінка навчальної дисципліни на офіційному вебпорталі НАВС	https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-yuridichnoyi-psihologiyi.html
Консультації	Консультації у форматі співбесіди кожного вівторка тижня (упродовж 14.30-16.00)

Стислий опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Лідерство в організаціях» передбачає опанування системою знань щодо теоретичних та практичних аспектів лідерства, сутності ефективного лідерства, актуальних проблем та вимог до сучасного лідерства в організації, принципів формування професійної команди спрямованої на результат. Її вивчення передбачає формування у здобувачів вищої освіти системних загальнотеоретичних знань, практичних навичок і умінь щодо здійснення соціально-психологічного аналізу стану управління організацією, виявлення чинників, які мають найбільший вплив на формування та розвиток лідерських якостей, оптимізації процесу управління організацією.

Тривалість: 3 кредити, загальна кількість годин – 90, з них аудиторних годин – 20, самостійної роботи – 70.

Мета та цілі навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Лідерство в організаціях» є формування наукового світогляду та оволодіння знаннями щодо визначення поняття, сутності лідерства як ключового елементу інноваційного процесу та розвитку організації; вимог до сучасного

лідерства; поведінкових та ситуаційних теорій лідерства; ролі лідера в організації як соціальної інституції; специфіки прикладних досліджень та реальних можливостей психології в формулюванні практичних рекомендацій щодо розвитку лідерського потенціалу керівника організації, здатного професійно та ефективно впроваджувати зміни та новації у професійну діяльність.

Основним завданням вивчення дисципліни «Лідерство в організаціях» є створення умов для опанування здобувачами вищої освіти знань, вмінь та навичок практичного розв'язання загальних наукових проблем, пов'язаних із формуванням знань про соціально-психологічну природу лідерства; аналіз шляхів і засобів впливу на механізми становлення лідера; дослідження управлінських відносин і стилю керівництва в організації.

Формат навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Лідерство в організаціях» проводиться в заочному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Результати навчання.

На рівні знань здобувачі вищої освіти мають засвоїти:

- теоретико-методологічні засади дисципліни «Лідерство в організаціях»;
- теоретичні та практичні аспекти лідерства;
- сутність ефективного лідерства, актуальні проблеми і вимоги до сучасного лідерства в організації,
- соціально-психологічний зміст, умови та засоби оптимізації управління організацією;
- особистісні якості сучасного лідера та шляхи їх розвитку;
- принципи формування професійної команди, орієнтованої на результат.

На рівні навичок і вмінь здобувачі вищої освіти мають:

- застосовувати отримані знання в практичній діяльності;
- здійснювати соціально-психологічний аналіз стану управління організацією;
- здійснювати вивчення соціально-психологічних явищ, виявляти чинники, що мають найбільший вплив на формування та розвиток лідерських якостей;
- на основі вивчення особливостей лідерства розробляти рекомендації щодо оптимізації процесу управління організацією.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК08. Формування «soft skills»: *індивідуальних*: тайм-менеджмент; гнучкість/здібність адаптуватися; організація простору; властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати

цілі; позитивне мислення та оптимізм; *комунікативних*: креативність; логіка; менеджмент знань та інформації; навички міжособистісних відносин; зрозуміло формувати думки; взаємодія з різними типами людей; відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо; готувати та робити якісні презентації; вміння працювати в команді; *управлінських*: письменноцькі навички; уміння вирішувати проблемні ситуації.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

ФК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

ФК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Результати навчання:

ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	6 год.
семінарські заняття / практичні	6/8 год.
самостійна робота	70 год.

Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2024	2	ПУА	1МАГ	вибірковий (В)

Пререквізити. Перелік попередньо прослуханих навчальних дисциплін: «Психологія управління», «Кадровий менеджмент та сучасні технології роботи з персоналом», «Психологія іміджу організації та керівника», «Психологія конфлікту».

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчального заняття	Необхідне обладнання	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примітки
Т.1. Поняття і сутність лідерства. Поведінкові та ситуаційні теорії лідерства	Лекція	Ноутбук, проектор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ www.pravoznavec.com.ua/books/276/20101/18/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне	Засвоїти теоретичний матеріал		

<p>(4 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Керівник як об'єкт Психологічного дослідження. Поняття стилю керівництва та його основні детермінанти.</p> <p>2. Типи керівників.</p> <p>3. Концепції (теорії лідерства).</p> <p>4. Типологія лідерства</p>			<p>www.naiou.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/nomer4/all_mak.html www.info-works.com.ua/disertacia/.../636.h.</p>	<p>оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.</p>			
<p>Т.1. Поняття і сутність лідерства. Поведінкові та ситуаційні теорії лідерства (4 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Поняття лідерства та керівництва.</p> <p>2. Основні психологічні концепції лідерства.</p> <p>3. Типологія лідерства</p>	<p>Семинар</p>		<p>https://www.naiou.kiev.ua/http://www.nbu.gov.ua/http://nplu.org/www.pravoznavec.com.ua/books/276/20101/18/www.naiou.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/nomer4/all_mak.html www.info-works.com.ua/disertacia/.../636.h.</p>	<p>Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.</p>	<p>Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.</p>	<p>Від 2 до 5.</p>	
<p>Т.1. Поняття і сутність лідерства. Поведінкові та ситуаційні теорії лідерства (4 год.)</p> <p>1. Порівняльна характеристика ключових понять теми.</p> <p>2. Розробка системи психологічного відновлення лідерів організації.</p> <p>3. Дискутування за запропонованими темами</p>	<p>Практ. заняття</p>		<p>https://www.naiou.kiev.ua/http://www.nbu.gov.ua/http://nplu.org/www.pravoznavec.com.ua/books/276/20101/18/www.naiou.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/nomer4/all_mak.html www.info-works.com.ua/disertacia/.../636.h.</p>	<p>Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм тощо.</p>	<p>Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.</p>	<p>Від 2 до 5.</p>	
<p>Т.2. Розвиток лідерського потенціалу керівника (2 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Лідерський потенціал керівника як сукупність якостей, що відповідають потребам колективу.</p> <p>2. Моделі та методи розвитку лідерського потенціалу.</p> <p>3. Ефективні технології розвитку</p>	<p>Лекція</p>	<p>Ноутбук, проектор</p>	<p>https://mon.gov.ua/ua https://www.naiou.kiev.ua/http://www.nbu.gov.ua/http://nplu.org/www.pravoznavec.com.ua/books/276/20101/18/www.naiou.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/nomer4/all_mak.html www.info-works.com.ua/disertacia/.../636.h.</p>	<p>Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.</p>	<p>Засвоїти теоретичний матеріал</p>		

лідерського потенціалу керівника							
Т.2. Розвиток лідерського потенціалу керівника (2 год.) План: 1. Методи вивчення лідерського потенціалу. 2. Психологічний підхід до професійної підготовки керівників. 3. Психологічні основи адаптації молодих керівників	Семинар		https://www.naiou.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/www.pravoznavec.com.ua/books/276/20101/18/ www.naiou.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/nomer4/all_mak.html www.info-works.com.ua/disertacia/... /636.h.	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Змодельовати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Комп'ютер, проектор.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

1. Політика щодо термінів виконання та перескладання – перескладання заборгованостей проводиться у максимально стислий термін, шляхом виконання усних чи письмових завдань в межах пропущеної теми. Здобувачі, які мають більше трьох заборгованостей, не допускаються до складання підсумкового контролю.

2. Політика щодо академічної доброчесності - згідно з «ПОЛОЖЕННЯМ про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ» (затверджено Рішенням Вченої ради НАВС від 25 жовтня 2022 р., протокол № 14; уведено в дію Наказом НАВС від 04.11.2022 № 1017).

3. Політика щодо відвідування – відсутність на заняттях здобувачів допускається виключно із поважних причин.

4. Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється із дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ: Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187, Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ і Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ, затверджених рішеннями Вченої ради Національної академії внутрішніх справ та інших нормативних документів і чинного законодавства.

Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж семестру, у тому числі опрацювання завдань самостійної підготовки / залік – 60/40</i>
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>не передбачається</i>
Семінарські заняття	<i>під час семінарських занять здобувачів вищої освіти відбувається опрацювання навчальних питань у межах плану, а також вивчення окремих розділів дисципліни під керівництвом викладача.</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови засвоєння визначеного науково-педагогічним працівником обсягу навчального матеріалу, виконання поточних практичних завдань.</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Рекомендована література

1. Вірна Ж. П. Особистісна вимогливість професіонала: теорія, практика, методи вивчення: монографія. / Ж. П. Вірна, А. Б. Мудрик; Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. – Луцьк: Вежа-Друк, 2014. – 255 с.
2. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Менеджмент в організації: Навч. посібник. для студ.екон. спец. вузів. – К.: «Кондор, 2002. – 105 с.
3. Карамушка Л. М. Технологія психологічної підготовки персоналу держадміністрацій до роботи в команді / Л. М. Карамушка, О. А. Філь, . В. Левковець, О. І. Альохіна, В. О. Михайленко : навч. посібник. – К. : Наук. світ, 2008. – 182 с.
4. Копець Л. В. Класичні експерименти в психології. – Київ, 2010.
5. Коучинг як технологія розвитку лідерства у сфері освіти / О. О.

7

Нежинська, В. М. Тименко // Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України» ; 2017, № 2 (додаток 1) ; Тематичний випуск «Університет і лідерство». – К. : Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. – С. 65–68.

6. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. – К.: Знання, 2013. – 287 с.

7. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К.: Академвидав, 2003. – 448 с.

8. Сергеева Л. М. Лідерство в управлінні професійно-технічним навчальним закладом / Л. М. Сергеева. – К. : Арт Економі, 2011. – 144 с.

9. Сорочан О. Формування ефективної команди або книжка про те, що один у полі не воїн : посіб. для працівників апарату суду / О. Сорочан, І. Хахуда. – К., 2010. – С. 18–23.

10. Сорочан Т. М. Програма розвитку. Для державних службовців. Лідерство як управлінська компетентність : навч. посіб. для проведення тренінгу / Т. М. Сорочан, В. В. Ковальчук, Л. О. Бабенко, Л. В. Юзвенко; ДВНЗ «УМО». – К., 2015. – 35 с.

11. Сурай І. Г. Формування та розвиток еліти в державному управлінні: історія, методологія, практика : монографія / І. Г. Сурай. – К. : КОМПРИНТ, 2012. – 332 с.

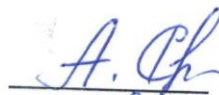
12. Управління командою: 5 завдань і інструментів лідера: метод. посіб; за заг. ред. Є. Р. Чернишової / О. І. Бондарчук, О. А. Філь, В. В. Ковальчук, Л. В. Жабенко; Ун-т менеджменту освіти НАПН України – К., 2015. – 116 с.

13. Основи соціально-психологічного тренінгу: науково-практичні рекомендації / за заг. ред. Л. І. Казміренко. – Івано-Франківськ: Симфонія-форте, 2011. – 136 с.

14. Управлінське лідерство : виклики сьогодення: колективна монографія ; за заг. ред. В. В. Толкованова. – Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. – 600 с.

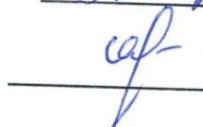
Силабус схвалено на засіданні кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ
07 грудня 2023 року, протокол № 8

Завідувач кафедри

Олена КУДЕРМІНА

Підпис автора силабусу:

Оксана ХРИСТЮК